

Beleids- en Begrotingstoelichting 2026 Onderwijs en Vorming

Toelichting Commissie Onderwijs 6.11.2025

4 speerpunten in het onderwijsbeleid

1. Inzetten op de verbindende en emanciperende rol van het **Nederlands**
2. De lat hoog leggen voor **onderwijskwaliteit**
3. Sterk **onderwijspersoneel** garanderen
4. **Investeren** in sterk onderwijs

Evolutie beleidskredieten (excl. Apparaat*) Bedragen in duizend euro

Beleidsveld/programma/ISE	BA 2025		delta		BO 2026	
	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
Programma FB	<u>254.990</u>	<u>237.129</u>	<u>25.579</u>	<u>44.379</u>	<u>280.569</u>	<u>281.508</u>
<i>Provisies</i>			+10,0%	+18,7%		
Programma FD	<u>11.694.873</u>	<u>11.694.873</u>	<u>304.805</u>	<u>304.805</u>	<u>11.999.678</u>	<u>11.999.678</u>
<i>Kleuter- & leerplichtonderwijs</i>			+2,6%	+2,6%		
Programma FE	<u>2.627.819</u>	<u>2.627.819</u>	<u>30.517</u>	<u>30.517</u>	<u>2.658.336</u>	<u>2.658.336</u>
<i>Hoger onderwijs</i>			+1,2%	+1,2%		
Programma FF	<u>938.586</u>	<u>938.586</u>	<u>44.231</u>	<u>44.231</u>	<u>982.817</u>	<u>982.817</u>
<i>Deeltijds kunstonderwijs</i>			+4,7	+4,7		
<i>Volwassenenonderwijs</i>						
Programma FG	<u>1.334.040</u>	<u>1.308.152</u>	<u>-679</u>	<u>12.799</u>	<u>1.333.361</u>	<u>1.320.951</u>
<i>Onderwijsinfrastructuur</i>			-0,05%	+1%		
<i>Onderwijsinspectie</i>						
<i>Ondersteuning v.h. onderwijsveld</i>						
<i>Studietoelagen</i>						
	16.850.308	16.806.559	404.453	436.731	17.254.761	17.243.290
			+2,4%	+2,6		

Begrotingsinspanningen regeerakkoord

	BA 2025	BO 2026
Schrappen en hervormen subsidies	0	4.700
Temperen groei secundair onderwijs	0	50.000
Levensbeschouwelijke vakken	0	33.300
Verhogen Inschrijvingsgeld volwassenenonderwijs	17.000	50.000
Overige (afschaffing participatietoeslag Hoger Onderwijs)	3.000	3.000
	20.000	141.000

Begrotingsinspanning in 2026 ten belope van 141 miljoen euro.

Extra begrotingsinspanningen BO 2026 (1,5 miljard)

	BO 2026
<u>Doorschuiven geplande investeringen</u>	<u>85.000</u>
<i>Inductie</i>	10.000
<i>Versterken Nederlands lager onderwijs</i>	20.000
<i>Versterken Nederlands volwassenenonderwijs</i>	15.000
<i>Digiplan</i>	40.000
<u>Schrappen en hervormen subsidies</u>	<u>4.700</u>
<u>Extra punctuele besparingen</u>	<u>85.000</u>
<u>Inspanning per minister - deel onderwijs</u>	<u>6.000</u>
	180.600

Extra inspanning in 2026 ten belope van 180,6 miljoen euro

Begrotingsinvesteringen 2026

	BO 2026
Digitalisering in het onderwijs	154.000
Verlaging schoolfactuur/opwaardering BSO, TSO, KSO	18.333
Kwaliteit onderwijs en versterken leerkracht	0 *
Cofinanciering lokaal sociaal beleid (gezonde voeding)	70.000
Inductiejaar	38.700
Zij-instromers	14.100
Hoger onderwijs	6.667
Master basisonderwijs & professionalisering basisonderwijs	0 *
Versterking Nederlands in het kleuter & lager onderwijs	80.000
Versterking Nederlands in het volwassenenonderwijs (B1 Mondeling)	10.000
Onderwijsinfrastructuur	20.000
	411.800

* Begrotingsinvesteringen na 2026

Vlaamse
Regering

Evolutie provisies Bedragen in duizend euro

Beleidsveld/programma/ISE	BA 2025		delta		BO 2026	
	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
Programma FB	<u>254.990</u>	<u>237.129</u>	<u>25.579</u>	<u>44.379</u>	<u>280.569</u>	<u>281.508</u>
<i>Provisies</i>			10,0%	18,7%		
	16.850.308	16.806.559	404.453	436.731	17.254.761	17.243.290
			2,4%	2,6%		

- 3 actieve provisies
- bevatten middelen in afwachting van concrete uitgaven
- zodra concrete uitgaven gekend/uitgewerkt volgt kredietherschikking via compensatie

➤ Kredietevolutie gevolg van combinatie van diverse kredietbewegingen:

- (aanvulling) uitbreidingsmiddelen: +215,9 mio
- index: +1.7 mio
- besparingen
 - achteruit schuiven uitbreidingsmiddelen: 85,0 mio
 - alternatieve besparingen,: 94,2 mio
 - besparing 10 mio per minister: 6 mio
- compensaties (middelen verschuiven binnen de begroting): -6,9 mio
 - niet aangewende middelen leraar specialist +15,7 mio
 - groeipad schoolinfrastructuur 2026-2029: -20 mio VAK en -2 mio VEK

Beleidsveld kleuter- en leerplichtonderwijs

- Sterk inzetten op het Nederlands
 - Uitrol 'Ieder kind taalheld'
 - Uitbreiding KOALA-screening
 - Remediëringsinitiatieven
- Nadruk leggen op onderwijskwaliteit
 - Ondersteuning minimumdoelen in basis- en kleuteronderwijs
- Investeren in onderwijspersoneel
- Gefaseerd rationaliseren van studietoelagen in secundair

Beleidsveld kleuter- en leerplichtonderwijs

Beleidsveld/programma/ISE	BA 2025		delta		BO 2026	
	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
Programma FD	<u>11.694.873</u>	<u>11.694.873</u>	<u>304.805</u>	<u>304.805</u>	<u>11.999.678</u>	<u>11.999.678</u>
<i>Kleuter- & leerplichtonderwijs</i>			+2,6%	+2,6%		
	16.850.308	16.806.559	404.453	436.731	17.254.761	17.243.290
			+2,4%	+2,6		

Belangrijkste kredietevoluties:

- +246 mio aanpassing aan de spilindex
- +59 mio leerlingenevolutie SO
- -16 mio leerlingenevolutie BO
- +11 mio groei leersteuncentra

Punctuele besparingen:

- - 1,2 mio GO! personeel Brussels kinderdagverblijven
- - 0,5 mio GO! personeel voor en naschoolse opvang

Beleidsveld hoger onderwijs

- Komen tot een rationeel studietoeraanbod
- Evaluatie van de studievoortgangmaatregelen
- Herziening examen arts/tandarts

Beleidsveld hoger onderwijs

Beleidsveld/programma/ISE	BA 2025		delta		BO 2026	
	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
Programma FE	<u>2.627.819</u>	<u>2.627.819</u>	<u>30.517</u>	<u>30.517</u>	<u>2.658.336</u>	<u>2.658.336</u>
<i>Hoger onderwijs</i>			+1,2%	+1,2%		
	16.850.308	16.806.559	404.453	436.731	17.254.761	17.243.290
			+2,4%	+2,6		

Belangrijkste kredietevoluties:

- +41 miljoen aanpassing aan de spilindex
- +38 miljoen klikmechanisme enveloppe HO

Punctuele besparingen:

- -4,9 & -3,4 mio: stopzetten financiering van IES, IOB, AMS en VBS
- -10,6 mio: schrappen bijkomende Brusselmiddelen
- -20,2 mio: herzien financiering HO voor niet EER-studenten
- -10,3 mio: werkingsmiddelen hogescholen en universiteiten

Beleidsveld deeltijds kunstonderwijs en volwassenonderwijs

- Vereenvoudigen opleidingsaanbod in het DKO
- Volwassenenonderwijs als kansenmotor
 - Diplomagerichte opleidingen
 - Nederlands tweede taal (NT2)
 - Samenwerking

Beleidsveld deeltijds kunstonderwijs en volwassenonderwijs

Beleidsveld/programma/ISE	BA 2025		delta		BO 2026	
	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
<u>Programma FF</u>	<u>938.586</u>	<u>938.586</u>	<u>44.231</u>	<u>44.231</u>	<u>982.817</u>	<u>982.817</u>
			4,7%	4,7%		
<i>Deeltijds kunstonderwijs</i>	354.619	354.619	12.169	12.169	366.788	366.788
			3,4%	3,4%		
<i>Volwassenenonderwijs</i>	583.967	583.967	32.062	32.062	616.029	616.029
			5,5%	5,5%		
	16.850.308	16.806.559	404.453	436.731	17.254.761	17.243.290
			2,4%	2,6%		

Belangrijkste kredietevoluties

- +16,9 mio aanpassing aan de spilindex
- +5,7 mio groei leerlingen DKO
- +21,6 mio groei VWO

Beleidsveld ondersteuning van het onderwijsveld

- Ondersteuning van het **onderwijsveld**
 - Stimuleren van kwaliteitszorg en kwaliteitsontwikkeling
 - Aandacht voor planlast
 - Responsabiliseren van ouders
 - Aandacht voor inclusief onderwijs en welbevinden
- Investeren in **onderwijsinfrastructuur**
 - Capaciteitsuitbreiding
 - Maximale openstelling schoolgebouwen
- Doelgerichte versterking van de rol van onderwijsinspectie

Beleidsveld ondersteuning van het onderwijsveld

Beleidsveld/programma/IS E	BA 2025		delta		BO 2026	
	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
<u>Programma FG</u>	<u>1.334.040</u>	<u>1.308.152</u>	<u>-679</u>	<u>12.799</u>	<u>1.333.361</u>	<u>1.320.951</u>
			<u>-0,05%</u>	<u>1%</u>		
<i>Onderwijsinfrastructuur</i>	667.464	640.660	18.719	32.997	686.183	673.657
			28,2%	5,2%		
<i>Onderwijsinspectie</i>	21.065	21.065	26	26	21.091	21.091
			0,1%	0,1%		
<i>Ondersteuning v.h. onderwijsveld</i>	472.909	473.825	-2.635	-3.435	470.274	470.390
			-0,6%	0,7%		
<i>Studietoelagen</i>	172.602	172.602	-16.789	-16.789	155.813	155.813
			-9,7%	-9,7%		
	16.850.308	16.806.559	404.453	436.731	17.254.761	17.243.290
			2,4%	2,6%		

Onderwijsinfrastructuur

- +20,0 mio VAK uit provisie voor groeipad schoolinfrastructuur
- +31,4 mio VEK om engagementen uit het verleden te betalen

Ondersteuning van het beleidsveld

- - 9,3 mio besparing subsidies
- -1,1 mio VAK en -5,0 mio VEK diverse interne compensaties
- +7,0 mio index

Studietoelagen

- +12,0 mio extra middelen o.b.v raming verwachte uitgekeerde studietoelagen
- -33,9 mio hervorming studietoelagen (=punctuele besparing)
- +6,0 mio index

Programmadecreet BO 2026

Decreet, hoofdstuk Onderwijs en Vorming

- Verminderen maximum aantal detacheringen (art. 99/100/108)
- Opheffen van de opdracht coördinatie geletterdheidsbeleid en werking inzake duidelijke taal (art. 101)
- Twee technische aanpassingen aan bepaling van het inschrijvingsgeld in het volwassenenonderwijs (art. 102)
- Toekenning jaarlijkse aanvullende vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek (art. 103)
- Aanpassing aanvullende uitkeringen hogescholen (art. 104)
- Toekenning toelage voor informatisering van het onderwijs (art. 105-107)

Programmadecreet BO 2026

- Tijdelijke programmatiestop in het deeltijds kunstonderwijs (art. 109)
- Aanpassen kostenverantwoording voor de regierol bij zomerscholen (art. 110)
- Toekenning eenmalig extra werkingsbudget voor de versterking van de aanvangsbegeleiding startende leerkrachten in het leerplichtonderwijs (art. 111)
- Stopzetten financiering AMS, VBS, IES, IOB (art. 112-116)
- Schrappen Brusselmiddelen hoger onderwijs (art. 117)
- Aanpassing financieringsvoorwaarden niet-EER-studenten (art. 118)
- Stopzetten hertellingen in het kader van de Oekraïne-crisis (art. 119-124)

